

INDICAȚII METODOLOGICE privind cercetarea statistică

IND TS – Indicatori pe termen scurt în industrie

1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. **Scopul cercetării** constă în realizarea de statistici armonizate conform Regulamentelor Uniunii Europene nr.1165/1998 și 1158/2005 privind indicatorii pe termen scurt privind activitățile industriale, desfășurate de către întreprinderile de pe teritoriul Republicii Moldova.

1.2. **Sfera de cuprindere:** Cercetarea statistică este lunară și se referă la întreprinderi cu activitatea principală cuprinsă în secțiunile CAEM: C – Industria extractivă, D – Industria prelucrătoare, E –Energie electrică și termică, gaze și apă.

1.3. **Chestionarul IND TS – Indicatori pe termen scurt în industrie** se completează lunar, se semnează de către conducător și se aplică ștampila întreprinderii.

1.4. Chestionarul se completează **pe total întreprindere**, inclusiv pe subdiviziunile sale structurale (filiale, reprezentanțe, unități de producere, magazine proprii, etc.).

Notă: În cazul când întreprinderea, care are subdiviziuni structurale, nu deține informațiile suficiente pentru completarea capitolelor **PER** „Numărul persoanelor ocupate și timpul de lucru” și **SAL** “Sume brute și câștigul salarial calculat” pe total întreprindere, atunci, la indicația întreprinderii, informația respectivă este completată nemijlocit de către subdiviziunile structurale ale acesteia și se prezintă separat la organul teritorial pentru statistică conform formularului MUNCA 1. Acest mod de raportare se stabilește pentru fiecare caz concret în parte, în prealabil fiind coordonat cu organul teritorial pentru statistică.

1.5. **Indicatorii valorici** se înscriu cu zecimale (cu o cifră după virgulă).

1.6. **Compartimentul „Date de identificare”** se completează cu informații referitoare la identificarea întreprinderii.

2. DEFINIȚII, CLASIFICĂRI ȘI NOMENCLATOARE UTILIZATE

2.1. **Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM)** aprobat prin Hotărârea Departamentului “Moldova-Standard” nr.1444-ST din 04 ianuarie 2004 se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate întreprinderile cu statut de persoană fizică sau juridică

2.2. **Noțiunile** utilizate în prezentele indicații metodologice semnifică:

Întreprinderea reprezintă o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii, care beneficiază de autonomie decizională, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere poate exercita una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

O **activitate** economică are loc atunci când prin combinația de resurse – capital, forță de muncă, resurse financiare, fluxuri de informații – se realizează bunuri sau servicii. În practică, unitățile economice pot efectua mai multe activități economice, fiind necesară identificarea activității principale pentru a încadra unitatea într-o clasă de activitate (patru cifre) potrivit clasificării CAEM.

Activitatea principală este acea activitate care contribuie în cea mai mare măsură la valoarea adăugată totală a întreprinderii¹.

Activități secundare sunt acele activități, care produc bunuri și servicii destinate terților, contribuie în măsură mai mică la valoarea adăugată a întreprinderii și nu constituie activitate principală.

2.3. În cazul în care o întreprindere, pe lângă activitatea principală, desfășoară mai multe activități secundare pentru care ține contabilitate distinct, atunci întreprinderea trebuie să furnizeze date atât pentru activitatea principală cât și pentru cele secundare în capitolele „NR” și „SAL”. Prin convenție, întreprinderile cu număr mediu de salariați sub 50 pot completa, în capitolele “NR” și “SAL” doar datele corespunzătoare coloanei „Total întreprindere”, fără detalieri pe activități.

3. CAPITOLUL CA “CIFRA DE AFACERI (VENITUL DIN VÎNZĂRI)”

3.1. **Cifra de afaceri (venitul din vânzări)** reprezintă suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 “Venituri din vânzări” și subcontului 6122 „Venituri din arenda curentă”.

3.2. În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 “Alte venituri operaționale” cu excepția subcontului 6122 „Venituri din arenda curentă” care se include în cifra de afaceri);
- venitul din vânzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 „Venituri din activitatea de investiții”);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 „Venituri din activitatea financiară”, 623 „Venituri excepționale”);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

3.3. Cifra de afaceri (venitul din vânzări) pe destinații (piața internă/externă) se divizează în funcție de țara de reședință a beneficiarilor de vânzări la primul stadiu de comercializare.

¹ În caz de neclarități privind modul de atribuire a genului de activitate conform CAEM, rugăm să contactați specialiștii organului de statistică

4. SUBCAPITOLUL E "COSTUL DE PROCURARE A RESURSELOR ENERGETICE"

4.1. Subcapitolul E „Costul de procurare a resurselor energetice” se completează de întreprinderile cu genul principal de activitate E 40, „Producția și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă”.

4.2. În rd. 20 „Costul de procurare a energiei electrice, termice, gazelor și apei pentru cantitățile distribuite” se indică costul de procurare a energiei electrice, termice, gazelor și apei pentru cantitățile distribuite.

5. CAPITOLUL VS “VALOAREA VÎNZĂRILOR CU AMĂNUNTUL ȘI SERVICIILOR DE PIAȚĂ PRESTATE POPULAȚIEI”

5.1. În rd. 10 „Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul – total,” se indică valoarea mărfurilor comercializate cu amănuntul populației pentru consum, utilizare personală sau casnică (indiferent dacă evidența acestora se ține pe contul 216 „Produse” sau 217 „Mărfuri”) în numerar sau pe credit (în rate), prin magazine, supermagazine, centre comerciale, pavilioane, chioșcuri, gherete, tarabe, cooperative de consum, farmacii prin corespondență, prin internet, indiferent de genul de activitate și forma de proprietate.

Tot aici se includ și:

- vânzările cu amănuntul ale întreprinderilor producătoare, care își vînd produsele fabricate prin rețeaua proprie de magazine;
- vânzările cu amănuntul de autovehicule și motociclete, piese și accesorii pentru autovehicule și motociclete;
- vânzările cu amănuntul de carburanți, produse lubrifiante sau refrigerente;
- serviciile de întreținere și reparare a autovehiculelor, motocicletelor;
- serviciile de reparații de articole personale și de uz gospodăresc.

Nu sînt incluse:

- vânzările de produse agricole, realizate de către producătorii agricoli, nu prin magazinele proprii;
- vânzările de alimente sau băuturi pentru consumul pe loc;
- vânzările de preparate alimentare livrate la pachet.

Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul se indică în prețuri efective de vânzare cu amănuntul, inclusiv adaosul comercial, TVA și impozitul pe vânzări, în momentul cînd mărfurile sînt livrate cumpărătorului, indiferent de perioada de achitare.

Din rd.10 se evidențiază TVA aferentă vânzărilor de mărfuri cu amănuntul, care se indică în **rd. 11 „Taxa pe valoare adăugată”**.

5.2. În rd. 12 „Vînzări de produse alimentare, băuturi și produse de tutun” se indică valoarea produselor alimentare, băuturilor (alcoolice și nealcoolice) și produselor de tutun comercializate cu amănuntul (indiferent dacă evidența lor se ține pe contul 216 „Produse” sau 217 „Mărfuri”).

5.3. În rd. 20 „Valoarea serviciilor de piață prestate populației” se indică valoarea serviciilor, care fac obiectul vînzării - cumpărării pe piață, avînd ca principal beneficiar populația și sînt prestate în mod direct, cu mijloace proprii, indiferent de genul de activitate, forma de proprietate a întreprinderii, prețuri practicate (tarif, taxă, preț de vînzare) și modalitatea de încasare.

Valoarea serviciilor de piață prestate populației se indică în prețuri efective de piață, inclusiv TVA și impozitul pe vînzări, indiferent de perioada de achitare.

Din rd.20 se evidențiază TVA aferentă prestării serviciilor de piață populației, care se indică în **rd. 21 „Taxa pe valoare adăugată”**.

6. CAPITOLUL COM “VALOAREA COMENZILOR (CONTRACTELOR) PENTRU UNITĂȚILE CU ACTIVITATEA PRINCIPALĂ CUPRINSĂ ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE CARE LUCREAZĂ PE BAZĂ DE COMENZI”

6.1. Capitolul COM întreprinderile care au activitatea principală cuprinsă în diviziunile CAEM: 17, 18, 21, 24, 27 +35.

6.2. Noțiunile utilizate în prezentele indicații metodologice semnifică:

Comenzile înregistrate pentru luna raportoare reprezintă valoarea contractelor încheiate între un producător și beneficiar privind livrarea de bunuri și servicii industriale. Valoarea comenzilor include și alte cheltuieli aferente (de ambalare, transport, etc.), care vor fi facturate clientului, chiar dacă acestea sunt înregistrate pe facturi separate.

Comenzile pe destinații (piața internă/externă) se structurează în funcție de țara de reședință a beneficiarilor.

Piața internă constituie beneficiarii care sunt rezidenți ai Republicii Moldova, conform legislației în vigoare.

Piața externă constituie beneficiarii care nu sunt rezidenți ai Republicii Moldova.

6.3. Comenzile încheiate în perioada de raport, dar anulate ulterior nu trebuie scăzute din valoarea comenzilor din perioada raportoare în care comanda a fost primită inițial, ci se înregistrează în col.3 „Valoarea comenzilor (contractelor) anulate în cursul lunii”.

6.4. Valoarea comenzilor (contractelor) la începutul lunii (col.1) - reprezintă valoarea totală a comenzilor (contractelor) la începutul lunii. În situațiile clasice aceasta este identică cu valoarea comenzilor la sfîrșitul lunii precedente (col. 6 din luna precedentă celei de raport).

6.5. Valoarea comenzilor (contractelor) noi primite în cursul lunii (col.2) - reprezintă valoarea totală a comenzilor (contractelor) încheiate de la începutul lunii și pînă la sfîrșitul lunii raportoare, indiferent de perioada în care urmează a fi executate.

6.6. Valoarea comenzilor (contractelor) anulate în cursul lunii (col.3) - reprezintă valoarea totală a comenzilor (contractelor) anulate în cursul lunii raportoare.

6.7. Valoarea comenzilor (contractelor) executate în cursul lunii (col. 4) - reprezintă valoarea totală a comenzilor (contractelor) care au fost executate (facturate) în cursul lunii raportoare.

6.8. Rectificări (col.5) – se reflectă modificările și rectificările în valoarea comenzilor legate de schimbarea prețurilor, rabaturile și discount-urile acordate după încheierea comenzii, modificările cursului de schimb valutar, etc.

6.9. Valoarea comenzilor (contractelor) la sfârșitul lunii (col.6) - reprezintă valoarea totală a comenzilor (contractelor) existente la sfârșitul lunii raportoare. Aceasta, în situațiile clasice, este trecută la indicatorul „Valoarea comenzilor (contractelor) la începutul lunii” (col. 1 a Cap.Com) în luna următoare celei de raport.

6.10. În valoarea comenzilor **nu se include:**

- TVA și accize;
- Reducerile de prețuri, rabaturile și discount-urile acordate în momentul **încheierii** comenzii;
- Valoarea ambalajelor restituite după livrare.

7. CAPITOLUL PROD „PRODUSE ȘI SERVICII CU CARACTER INDUSTRIAL”

7.1. Capitolul PROD se completează de către unitățile industriale care realizează nemijlocit procesul de producție. În unele cazuri, când activitatea secundară industrială a unei întreprinderi din alte sectoare, este considerabilă, unitatea respectivă poate fi inclusă în cercetarea IND TS. De exemplu: întreprinderi avicole (genul principal de activitate al cărora este agricultura), care produc o cantitate considerabilă de carne de pasăre (produs industrial) pot fi incluse în cercetare la capitolul PROD.

Notă. Capitolul PROD se completează numai de către unitățile industriale care realizează nemijlocit procesul de producție. Întreprinderile, care comandă altei întreprinderi producția (fabricarea produsului finit) din materia primă oferită acestuia gratuit și care achită pentru aceasta costul serviciilor de procesare sau prelucrare, nu completează capitolul PROD.

7.2. Datele se indică în unitățile de măsură din nomenclatorul PRODMOLD.

7.3. În col.1 „Stoc la începutul lunii” se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la începutul lunii raportoare. În situațiile clasice, acesta, este identic cu indicatorul „Stoc la sfârșitul lunii” precedente (col. 10 a Cap. PROD pentru luna precedentă celei de raport).

7.4. În col.2 “Produse fabricate în luna curentă (de raportare)” se indică cantitatea fabricată în luna de raportare, indiferent de destinația lor.

Produse fabricate (finite) sunt produsele a căror prelucrare a fost finisată (din materia primă, materialele, subansamblele și piesele din producție proprie și achiziționate, precum și cele ale clienților oferite gratuit) și care corespund condițiilor tehnice, standardelor sau condițiilor contractuale.

7.5. În col. 4 “Consumul intern productiv” se indică cantitatea de produse (semifabricate de producție proprie), definite printr-un cod PRODMOLD distinct, care se consumă în aceeași întreprindere, în cadrul unui proces tehnologic industrial, în scopul obținerii unui nou produs industrial, la fel definit printr-un cod PRODMOLD (de exemplu producerea făinei, care ulterior se utilizează de către întreprindere pentru producerea pâinii).

7.6. În col. 5, 7, „Livrat (facturat și expedit)”, **cantitate** se indică cantitatea produselor livrate pe direcții (piață internă/piață externă) care a fost:

- vândută terților, și/sau;
- fabricată din materia primă a clientului care a fost expedită acestuia în luna raportoare.

7.7. În col. 6, 8 „Valoare, mii lei” se indică valoarea fără TVA și accize a:

- produselor vândute (livrate);
- serviciilor prestate clienților pentru cantitățile de produse finite fabricate din materialele acestuia – pentru întreprinderile care prelucrează materia primă a clientului;
- producției/serviciilor facturate, fără TVA și accize – pentru întreprinderile din sectorul energetic, care realizează activitatea de distribuție a energiei electrice, termice, gazelor și apei.

7.8. Pentru produsele livrate, serviciile prestate pe piața externă valoarea este exprimată în lei MDL, recalculată conform cursului de schimb oficial al BNM la momentul livrării produselor.

7.9. În col. 9 „Alte ieșiri” se indică cantitatea produselor ieșite sub altă formă decât cele indicate în col. 4, 5, 7 (produse finite incluse în componența activelor pe termen lung, consumate pentru necesitățile întreprinderii, ieșite către alte sectoare neindustriale ale întreprinderii, constatate lipsă la inventariere, deteriorate, alterate, nimicite, etc.)

7.10. În col. 10 „Stoc la sfârșitul lunii” – se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la sfârșitul lunii raportoare. În situațiile clasice, acesta este trecut la col. 1 „Stoc la începutul lunii” a lunii următoare celei de raport.

Notă: Indicatorii valorici (în col.2,3(valoarea serviciilor prestate), 6,8) se indică în mii lei cu zecimală, restul coloanelor - în etalon natural.

7.11. În rd. 100 „Costul materiei prime prelucrate a clientului, total, mii lei” se indică (col. 2 și 3) costul total al materiei prime prelucrate a clienților în luna raportoare utilizate pentru fabricarea produselor.

7.12. În rd. 200 „Valoarea totală a producției, în prețuri curente (de livrare), mii lei” - se indică în col. 2, 3 valoarea totală a producției fabricate în prețuri curente de livrare; și în col. 6, 8 - valoarea totală a producției livrate (serviciilor prestate) pe destinații: piața internă și piața externă.

7.13. Produs ele executate cu materialele clienților (interni și externi), care reprezintă producția în lohn sau procesare, se înscriu pe rând aparte.

7.14. Informația cu privire la produse se prezintă în modul următor:

- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele proprii ale întreprinderii, în coloana D se indică unitatea de măsură din nomenclatorul PRODMOLD, iar în coloana C – cifra 1;
- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele clientului, în coloana D se indică unitatea de măsură din nomenclatorul PRODMOLD, iar în coloana C – cifra 2;

Notă: Exemplu de completare a capitolului PROD „Produse și servicii cu caracter industrial” este dat la sfârșitul indicațiilor metodologice a cercetării.

8. CAPITOLUL PER „NUMĂRUL PERSOANELOR OCUPATE ȘI TIMPUL DE LUCRU”

8.1. În Capitolul PER „Numărul persoanelor ocupate și timpul de lucru” datele se înscriu pe total întreprindere, cu divizare pe genul principal de activitate și activitățile secundare **la nivel de clasă (4 semne CAEM)**.

8.2. Unitățile cu autonomie financiară cu numărul mediu de salariați **sub 50** pot completa în Cap. **PER** doar datele corespunzătoare coloanei „Total unitate”, fără detalieri pe activități.

8.3. Conform Codului muncii, categoria **salariați** include toate persoanele care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unui salariu, în baza unui **contract de muncă** (în scris sau oral) cu întreprinderea sau unitatea locală (filială, reprezentanță), indiferent de tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și de durata contractului (perioada determinată sau nedeterminată).

Nu se includ în categoria de salariați reprezentanții statului în organele de conducere ale întreprinderilor de stat și ale societăților pe acțiuni (membrii consiliilor de administrare); membrii cooperativelor de producție; întreprinzătorii individuali, - persoane care nu fac parte din personalul angajat al unității și execută lucrări sau prestează servicii pentru unitate în baza unor contracte de drept civil (contracte de antrepriză, de prestări servicii, de transport etc.), care cad sub incidența articolelor 26 Codul Civil și 5.16 Codul Fiscal al Republicii Moldova.

8.4. În rd.10 „Efectivul salariaților la sfârșitul lunii (exclusiv salariații cu contract individual de muncă suspendat și cumularzii externi)” se înscrie **efectivul salariaților la sfârșitul lunii (exclusiv salariații cu contract de muncă suspendat și cumularzii externi)** care cuprinde numărul persoanelor cu **contract individual de muncă** pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv managerul sau administratorul) al căror contract de muncă nu a fost suspendat, fiind valabil în ultima zi a lunii pentru care se completează chestionarul. Astfel, efectivul salariaților cuprinde toți angajații remunerați, care figurează pe statul de plată al unității, inclusiv lucrătorii sezonieri, temporari, în timp parțial, salariații cu munca la domiciliu, proprietarii remunerați, la fel și persoanele temporar absente pentru o perioadă determinată (în concedii de odihnă anuale, concedii medicale, greve etc.).

Nu se includ: salariații detașați la lucru în străinătate, persoane care efectuează lucrări de reparație, întreținere etc. în numele altor unități, cumularzii externi.

8.5. În rd.20 „Efectivul salariaților la sfârșitul lunii cu contract individual de muncă suspendat” sunt cuprinși salariații al căror **contract de muncă** a fost suspendat indiferent de luna când s-a produs suspendarea, fiind într-una din situațiile prevăzute de Codul muncii, în art. 75-78, privind “Suspendarea contractului individual de muncă” (exemple: concediu de maternitate, boală sau traumă, concediu pentru îngrijirea copilului, încorporarea în serviciul militar obligatoriu, detașare, alegere sau numire într-o funcție de demnitate publică pentru perioada respectivă etc.). Aici se includ și salariații care se află în **șomaj tehnic** (Codul muncii, art. 80 (4)), indiferent de faptul dacă beneficiază sau nu, conform legislației în vigoare, de o indemnizație din salariul de bază corespunzător locului de muncă, plătită din fondul de salarii la fel și salariații aflați în **concedii neplătite din inițiativa administrației**.

8.6. În rd.30 „Numărul mediu al salariaților (exclusiv salariații cu contract individual de muncă suspendat și cumularzii externi)” se înscrie **numărul mediu al salariaților**, care reprezintă media aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați (**exclusiv cei al căror contract de muncă este suspendat și cumularzii externi**) din luna respectivă, inclusiv din zilele de repaus săptămânal și sărbători legale, împărțită la numărul total al zilelor calendaristice. Salariații, **aflați în șomaj tehnic, care beneficiază**, conform legislației în vigoare, de o indemnizație din salariul de bază corespunzător locului de muncă, plătită din fondul de salarii se includ proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă.

Nu se includ: salariații aflați în concedii fără plată, în concedii, în grevă, detașați la lucru în străinătate, cumularzii externi, alte persoane absente neplătite. În zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare se ia în calcul ca efectiv zilnic numărul salariaților din ziua precedentă. În cazul când unitatea a fost înființată sau și-a încetat activitatea în cursul lunii, se iau în calcul efectivele zilnice numai în perioada în care a funcționat, iar suma rezultată se împarte la numărul total al zilelor calendaristice din luna respectivă.

8.7. Salariații care nu sunt angajați cu normă întreagă (sau efectiv lucrează mai puțin de o normă întreagă) se includ în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru efectiv lucrat/prevăzut în contractul de muncă (ex.: persoana care lucrează jumătate de normă se ia în calculul efectivului zilnic cu 0,5 în loc de valoarea 1). (Numărul salariaților în timp parțial se transformă în număr de salariați în echivalent timp complet).

8.8. Salariații detașați se iau în calculul numărului mediu la unitatea de la care își încasează drepturile salariale.

8.9. Salariații aflați în delegare se iau în calcul la unitatea care i-a delegat.

ATENȚIE: În mod excepțional, pentru cazurile când foștilor salariați și/sau salariaților cu contract de muncă suspendat, **li se plătesc sume corespunzătoare perioadelor anterioare** (ex. premii din cursul anului sau anuale, al 13-lea salariu etc.), **numărul acestora trebuie inclus în numărul mediu al salariaților** proporțional cu perioadele pentru care se realizează plățile respective, astfel încât să existe o corespondență directă între sumele brute plătite și numărul mediu al salariaților.

8.10. În rd.40 „Numărul mediu al cumularzilor externi” se înscrie **numărul mediu al cumularzilor externi care se calculează analogic modului indicat în rândul 30**.

8.11. În rd.50 „Timpul efectiv lucrat de salariați” se înscrie timpul efectiv lucrat de salariați, inclusiv de cumularzii externi (exclusiv zilele libere și de repaus, sărbătorile legale, pauzele de masă, concediile de odihnă, concediile medicale, întreruperi ale lucrului neimputabile salariaților etc.), divizat în timp lucrat **în cadrul programului normal de lucru (rd.51)** stabilit prin contractul colectiv de muncă (în baza Codului Muncii) și în **timp lucrat suplimentar (rd.52)**, atât în zilele lucrătoare peste programul normal de lucru, cât și în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare.

Timpul efectiv lucrat de salariați care se află în **șomaj tehnic/concedii din inițiativa administrației** este egal cu zero.

8.12. În rd.60 „Numărul mediu al altor persoanelor ocupate (exclusiv salariații)” sunt cuprinse persoanele care lucrează în întreprinderea individuală, dar nu sunt pe statul de plată și nu au contract individual de muncă încheiat și anume:

- **patronii** care își desfășoară activitatea în propria unitate și pentru care sursa de venit o constituie capitalul propriu (profitul, rezervele);

- **lucrătorii familiali** - persoanele care-și exercită activitatea într-o unitate economică aparținând familiei sau unei rude, pe care o ajută și pentru care nu primesc remunerație sub formă de salariu.

La fel, în rd. 60 se înscrie numărul membrilor cooperativelor de producție (cu excepția salariaților care lucrează în cooperative de producție).

Numărul mediu se calculează ca medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de persoane, din luna respectivă, inclusiv din zilele de repaus săptămânal și sărbători legale, împărțită la numărul total al zilelor calendaristice.

9. CAPITOLUL SAL „SUME BRUTE ȘI CÂȘTIGUL SALARIAL CALCULAT”

9.1. În Capitolul SAL “Sume brute și câștigul salarial calculat” datele se înscriu pe total întreprindere, cu divizare pe genul principal de activitate și activitățile secundare **la nivel de clasă (4 semne CAEM)**.

9.2. Unitățile cu autonomie financiară cu numărul mediu de salariați **sub 50** pot completa în **Cap. SAL** doar datele corespunzătoare coloanei „Total unitate”, fără detalieri pe activități.

9.3. Rd.10 „Remunerații personal, total” cuprinde totalul **sumelor brute calculate sub formă de remunerație a muncii din fondul de salarii, profitul net, alte fonduri**, inclusiv plata lunară a managerilor sau, după caz, indemnizația brută a administratorilor sau premii de performanță acordate acestora, potrivit contractelor de administrare, de mandat sau de performanță, încheiate, potrivit legii:

- salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar (inclusiv indexări, indemnizații de conducere, salarii de merit și alte drepturi care potrivit actelor normative fac parte din salariul de bază);
- sporurile acordate sub formă de procent din salariul de bază brut sau sume fixe;
- sumele plătite pentru timpul nelucrat (concedii de odihnă, de studii, pentru zile de sărbători, motive familiale (căsătorie, naștere, deces etc.), prevăzute în contractele colective de muncă);
- premiile în cursul anului și anuale sub diferite forme din fondul de salarii, al 13 - lea salariu etc.;
- drepturile în natură acordate salariaților sub formă de remunerație;
- alte sume calculate din fondul de salarii, profitul net, alte fonduri potrivit legii sau conform contractelor colective de muncă.
- indemnizațiile calculate salariaților care se află în șomaj tehnic/concedii din inițiativa administrației și care beneficiază, conform legislației în vigoare, de o indemnizație din salariul de bază corespunzător locului de muncă, plătită din fondul de salarii.

ATENȚIE:

9.4. În sumele brute calculate sunt incluse:

- toate elementele de plată, până la careva rețineri, efectuate de angajator în numele salariatului (inclusiv impozitul pe venit, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii, prima individuală pentru asigurarea obligatorie de asistență medicală, cotizațiile sindicale, alte obligațiuni ale salariatului);
- sumele calculate pentru perioada anterioară (ore suplimentare, premii etc.), precum și drepturile cuvenite dar neachitate în momentul completării chestionarului, cu condiția ca documentele de plată să fie întocmite și aprobate de cei în drept;
- în caz de **plăți suplimentare intervenite după expedierea chestionarului**, acestea **se vor include în chestionarul lunii următoare**.

9.5. Din sumele brute calculate sunt excluse:

- indemnizația de eliberare din serviciu salariaților concediați în legătură cu lichidarea unității sau încetarea activității angajatorului persoană fizică sau cu reducerea numărului ori a statelor de personal la unitate în conformitate cu art. 186 Codul Muncii;
- sumele plătite retroactiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești aferente anilor anteriori;
- dividendele plătite din profitul net;
- sumele calculate membrilor consiliilor de administrare;
- indemnizațiile de asigurări sociale plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat;
- facilitățile și plățile sociale acordate de angajator în folosul salariaților (cu prilejul nașterii, decesului, căsătoriei, etc. îmbunătățirea condițiilor locative, plata studiilor, burselor, etc.).

9.6. Din **rd.10 „Remunerații personal”** se divizează: în **rd.11 „Sume calculate pentru timpul nelucrat”** (concedii anuale și alte concedii plătite, zile de sărbătoare, nelucrătoare, alte plăți), în **rd.12 „Drepturi în natură”** (potrivit unor acte normative sau prevederilor contractelor colective de muncă sub formă de produse, chirie, combustibil, energie, transport, hrană etc.) și **rd.13 „Sume calculate cumularzilor externi”**.

9.7. În **rd.50 „Suma datorată pentru remunerarea muncii (datorii cu termen de achitare expirat)”** se indică suma datorată pentru remunerarea muncii cu termenul de achitare expirat care depășește o lună de zile. Se calculează ca diferență dintre datoria pentru remunerarea muncii la sfârșitul lunii de raportare și suma datorată pentru luna de raportare.

9.8. În **rd.60 „Câștigul salarial mediu”** se indică câștigul salarial mediu brut obținut în luna de raportare la unitate, care se determină prin raportarea sumelor brute calculate din fondul de salarii, din profitul net și din alte surse la numărul mediu lunar al salariaților $\{[(rd.10 - rd.13), cap. SAL / rd. 30, cap. PER] \times 1000\}$.

9.9. În **rd.70 „Salariul tarifar pentru I categorie de calificare”** se indică salariul tarifar pentru I categorie de calificare stabilit la unitate. Acest rând se completează în cazul salarizării în baza rețelei tarifare unice.

Exemplu: Modul de completare a **Cap. PROD:** „Produse și servicii cu caracter industrial”

Întreprinderea **A** dispune de 30 tone de făină albă de grâu de producție proprie la începutul lunii ianuarie. În luna ianuarie întreprinderea a produs 250 de tone de făină albă de grâu, din care 245 tone din materia primă proprie și 5 tone de făină albă de grâu pentru clientul **B** din materia primă a acestuia. Valoarea serviciilor prestate întreprinderii **B** pentru fabricarea a 5 tone de făină albă de grâu a constituit 2,0 mii lei. În aceeași lună întreprinderea **A** a fabricat 97 tone pâine de grâu pentru care a folosit 90 tone de făină albă de producție proprie. În luna ianuarie întreprinderea **A** a:

- vândut 40 tone de făină albă de grâu în valoare de 100,0 mii lei (fără TVA);
- vândut 97 tone de pâine de grâu în valoare de 641,0 mii lei (fără TVA);
- expedit întreprinderii **B** 5 tone de făină fabricată la comanda acestuia.

Costul materiei prime prelucrate a întreprinderii **B** constituie 10,0 mii lei. Valoarea totală a producției fabricate în luna ianuarie curent - 1035,5 mii lei; în luna ianuarie a anului precedent – 1342,2 mii lei.

mii lei. Datele se înscriu cu o zecimală

Codul produsului conform PRODMOLD	Denumirea produsului (serviciului) industrial conform Nomenclatorului PRODMOLD	Nr. rd. 1 2	Unit. de măsură	Stoc la începutul lunii	Produse fabricate (servicii executate)		Ieșiri de producție (servicii) (din col. 1 și 2)						Stoc la sfârșitul lunii (col.1+2) –(col.4+5+7+9)	Fabricat în luna precedentă
					în luna de raport	în luna cores-punzătoare a anului precedent	Consum intern productiv	Livrat (facturat și expedit)				Alte ieșiri		
								pe piața internă		pe piața externă				
								Cantitate	Valoare, mii lei	Cantitate	Valoare, mii lei			
A	B	C	D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
100	Costul materiei prime prelucrate a clientului, total, mii lei	×	×	×	10,0		×	×	×	×	×	×	×	×
200	Valoarea totală a producției fabricate, mii lei	×	×	×	1035,5	1342,2	×	×	743,0	×		×	×	×
156121001	inclusiv produsele: Făină albă de grâu	1	t	30,0	245,0		90	40,0	100,0				145,0	
156121001	Făină albă de grâu	2	t		5,0			5,0	2,0					
158111002	Pîine de grâu	1	t		97,0			97,0	641,0					

Explicație: În luna ianuarie întreprinderea **A** va completa **Cap. PROD** în felul următor:

1) Făină albă de grâu fabricată din materie primă proprie:

- În col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD;
- În col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;
- În col. 1 – cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie la începutul lunii ianuarie (30 tone)
- În col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricate în luna ianuarie din materie primă proprie (245 tone);
- În col. 4 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie utilizată pentru fabricarea pînii albe de grâu (90 tone);
- În col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie vîndută terților pe piața internă (40 tone)
- În col. 6 - valoarea de vînzare (fără TVA) a făinii albe de grâu de producție proprie vîndută terților pe piața internă (100,0 mii lei);
- În col. 10 - cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie la sfîrșitul lunii ianuarie (145 tone)

2) Făină albă de grâu fabricată din materie primă a clientului:

- În col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD;
- În col. C - cifra 2, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă a clientului;
- În col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă a clientului (5 tone);
- În col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă a clientului transmisă acestuia (5 tone)
- În col. 6 - valoarea serviciilor (fără TVA) de prelucrare a făinii albe de grâu a clientului (2,0 mii lei);

3) Pîine de grâu fabricată din materie primă proprie:

- În col. A se indică codul produsului finit, în col. B – denumirea acestuia, iar în col. D – unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD;
- În col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;
- În col. 2 – cantitatea de pâine de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă proprie (97 tone);
- În col. 5 - cantitatea de pâine de grâu vîndută terților pe piața internă (97 tone)
- În col. 6 - valoarea de vînzare (fără TVA) a pînii de grâu de producție proprie vîndută terților pe piața internă (641,0 mii lei);

Notă: Întreprinderea **B** nu completează **cap. PROD** pentru produsele finite executate de întreprinderea **A**.